

Dweilen met de kraan open

Columns - 1 mei 2023 - Auteur: Carsten Brzeski

Vroeger was alles beter. Vroeger hadden voetballers verrassende commentaren. Inmiddels zijn alle kickers compleet getraind in media en uiten ze holle frasen. Een held uit *die Mannschaft* van de late jaren tachtig en het wereldkampioen team van 1990, was Andreas Brehme met o.a. de fameuze uitspraak "*Haste Scheisse am Fuss, haste Scheisse am Fuss*". Kort gezegd: soms loopt gewoon alles verkeerd. De Duitse regering zou dit natuurlijk anders verwoorden, maar goed loopt het op dit moment zeker niet.

Vorige week nam het kabinet van Olaf Scholz het omstreden besluit, dat met ingang van 2024 nieuwe verwarmingsinstallaties op minstens 65 procent hernieuwbare energie moeten draaien. De technologie die op dit moment de meeste kansen heeft om gas- en olieverwarmingen af te lossen, zijn de warmtepompen. Per jaar verwacht de bondsregering zo'n 700.000 vervangingen. Enorme financiële kosten voor huiseigenaren, die voor een gedeelte door de regering financieel zullen worden gecompenseerd. De schrik bij de Duitsers is groot.

Maar hier houdt het niet op. Dinsdagavond werd bekend dat het Duitse familiebedrijf Viessmann zijn warmtepompen activiteiten heeft verkocht aan het Amerikaans bedrijf Carrier. Voor 12 miljard euro. Viessmann is marktleider in Duitsland bij de verkoop van warmtepompen. Waarom dan nu deze verkoop als de bondsregering zojuist met haar besluit voor een storm aan nieuwe opdrachten heeft gezorgd? Het bedrijf blijkt bang voor de concurrentie uit Azië, die met goedkopere producten de Duitse aanbieders van de markt dringt. Viessmann lijkt de hebben geleerd van de Duitse ervaringen met zonnepanelen. Toen Duitsland op grote schaal zonpanelen ging subsidiëren, ging de eigen solar-industrie onderuit, doordat ze door de goedkopere concurrentie uit China werd weggevaagd. Viessmann lijkt de kiezen voor de vlucht naar voren.

Voor de bondsregering moet Viessmann dienen tot voorbeeld, dat, zeker in tijden van grote structurele veranderingen, losse-punten-beleid niet werkt. Het ontbreken van een alomvattende en vooral sluitende strategie nekt land en economie opnieuw. Ingrijpen in de markt heeft altijd gevolgen. Dat kan en mag, waarbij de voorwaarde is dat de politiek beseft wat de gevolgen zijn. Helaas is dat

niet het geval. Opnieuw wordt duidelijk hoe nauw verbonden de grote vraagstukken van het moment zijn: energietransitie, strategische autonomie en hoe om te gaan met China. Aan de ene kant ingrijpen in de markt en aan de andere kant het vrije spel van de internationale markten toestaan, is een zeer gevaarlijke strategie.

Duitse politici hebben het land te lang laten geloven in de droom dat de groene transitie volledig zonder kosten en pijn zal verlopen. Van de ene dag op de andere dag kleurt Duitsland groen. Wie zou dat niet willen? Helaas wordt Duitsland wakker in de nieuwe realiteit. De tijd dringt, de energie is krap en de toekomstige industrie gaat over in buitenlandse handen. Om de koning onder de voetbalcitataten aan te halen, Johan Cruyff zei al: er is maar één moment dat je op tijd kunt komen. Ben je er niet, dan ben je óf te vroeg, óf te laat.

Deze column is met toestemming overgenomen uit het Belgische dagblad De Tijd

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/55068/dweilen-met-de-kraan-open>